

Νοέμβριος.

Κυριακή 1η Νοεμβρίου 2026

Κυριακή Ε' Λουκᾶ.

(Λκ. 16, 19 – 31).

«ἔχουσι Μωϋσέα καί τούς προφήτας»

(Λκ. 16, 29).

Τή συνταρακτική παραβολή τοῦ πλουσίου καί τοῦ Λαζάρου ἀκούσαμε στό σημερινό Κυριακάτικο εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα. Μία παραβολή ἡ ὁποία μᾶς ἀνοίγει ἓνα παράθυρο στήν αἰωνιότητα. Μιά ἱστορία πού ξεδιαλύνει τό μυστήριο τῆς μετά τόν θάνατο πραγματικότητας.

Ἡ ζωή τοῦ ἀνθρώπου δέν τελειώνει στόν τάφο. Ὁ ἄνθρωπος πλάστηκε νά εἶναι ἀθάνατος. Δέν ἔχει σημασία ἐάν σ' αὐτόν τόν κόσμο θά τρώει, θά πίνει καί θά ντύνεται μέ πολυτέλεια. Δέν ἔχει σημασία ἂν εἶναι ἓνας φτωχός Λάζαρος,

πού προσπαθεῖ νά χορτάσει ἀπό τά σκουπίδια τῶν πλουσίων. Σημασία ἔχει πῶς, ὅταν κλείσουμε τά μάτια ἐδῶ στή γῆ, θά τά ἀνοίξουμε στόν κόσμο τῆς αἰώνιας παρουσίας τοῦ Θεοῦ.

Αὕτή τήν ἔνδοξη παρουσία τοῦ Κυρίου, αὕτή τήν ἀνείπωτη καί ἀδιανόητη δόξα ἄλλοι θά τή βιώνουν ὡς πληρότητα καί χαρά καί ἄλλοι θά τή βιώνουν ὡς φλόγα, πόνο καί βασανιστήριο. Τόν ἴδιο Θεό ὅσοι Τόν ἀγαποῦν θά Τόν ἀπολαμβάνουν καί ὅσοι Τόν μισοῦν θά ὑποφέρουν ἀφάνταστα ἀπό τήν παρουσία Του. Στήν πραγματικότητα τῆς αἰωνιότητος δέν ἀλλάζουν οἱ ἐπιλογές τοῦ παρόντος. Ὁ ἐγωιστής θά παραμείνει ἐγωιστής καί θά ὑποφέρει ἀπό τόν ἐγωισμό του. Ὁ ἐνάρετος θά παραμείνει ἐνάρετος καί θά χαίρεται ἀπό τήν καρποφορία τῆς ἀρετῆς του.

Ὅλα ὅσα πρόκειται νά ἀκολουθήσουν μετὰ τόν κοινό σωματικό θάνατο δέν ἀποτελοῦν ἐκπληξή. Ὁ πλούσιος τῆς σημερινῆς παραβολῆς ζητάει ἀπό τόν Ἀβραάμ νά στείλει τόν Λάζαρο στή γῆ, γιά νά προειδοποιήσῃ καί νά ἐτοιμάσῃ τούς ἐναπομείναντες ἀδελφούς του γιά τό τί τούς

περιμένει. Ὁ Ἀβραάμ ἀπαντάει ὅτι δέν χρειάζεται νά στείλει οὔτε τόν Λάζαρο οὔτε κάποιον ἀπό τούς νεκρούς. Ἐάν ἐνδιαφέρονται γιά τή ζωή μετὰ τόν θάνατο, «ἔχουσι Μωϋσέα καί τούς προφήτας». Ἔχουν τά κείμενα τῆς Ἀγίας Γραφῆς καί τά παραδείγματα τῶν ἁγίων. Ἐκεῖ θά βροῦν τά ἐφόδια, μέ τά ὁποῖα θά ἐξοπλιστοῦν, γιά νά βιώσουν τήν αἰωνιότητα ὡς χαρά καί ὄχι ὡς βασανιστήριο.

Τόν «Μωϋσέα καί τούς προφήτας», ὅμως, τούς ἔχουμε κι ἐμεῖς. Μάλιστα ἐμεῖς δέν ἔχουμε μόνο τόν νόμο καί τίς προφητεῖες τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Ἔχουμε ἐπιπλέον τή χάρη, τήν ἀγάπη καί τή γνώση τοῦ Θεοῦ ἀπό τήν Καινή Διαθήκη. Ἐμεῖς ἔχουμε τόν ἴδιο τόν Θεό πού ἀποκαλύπτεται, γιά νά μᾶς βοηθήσει νά ξυπνήσουμε ἀπό τόν λήθαργο τῆς ἁμαρτίας καί νά βαδίσουμε στήν ἀνάσταση τῆς μετανοίας. Ἔχουμε ἐπίσης τά σωτηριώδη μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας. Μέ αὐτά μᾶς ἐπισκέπτεται ἡ Ἀγία Τριάδα. Μᾶς καθαρίζει. Μᾶς θεραπεύει. Μᾶς ἀναπλάθει. Μᾶς στηρίζει καί μᾶς παρηγορεῖ. Μᾶς ἀξιώνει νά προγευτοῦμε

τή μακαριότητα τῆς αἰώνιας κοινωνίας μαζί της. Ἐμεῖς ἔχουμε ἀκόμη τήν Ἱερή Παράδοση. Ἔχουμε τή ζωή καί τά παραδείγματα τῶν Ἀγίων. Ἐκεῖνοι, ὡς προβαδίσαντες στή ζωή καί στόν θάνατο, καθώς δοκίμασαν τή φωτιά τῆς ἁμαρτίας καί τό φῶς τῆς μετανοίας, στέκονται ὡς ἀείφωτοι φάροι στό πέλαγος αὐτοῦ τοῦ κόσμου. Μέ τό παράδειγμά τους μᾶς δείχνουν τόν τρόπο καί τό πνεῦμα μέσα στά ὁποῖα θά κινηθοῦμε, γιά νά μή χάσουμε τό ἕνα ἀληθινά χρειζούμενο τῆς ζωῆς, τόν Ἕνα ἀληθινά χρειζούμενο τῆς ζωῆς, πού εἶναι ὁ Θεός.

Τό πιό σημαντικό προνόμιο ὅλων ἡμῶν, πού ζοῦμε στήν ἐποχή τῆς Καινῆς Διαθήκης, εἶναι ὅτι ἔχουμε τήν εὐκαιρία νά ἀνήκουμε στήν ὁμορφη οἰκογένεια τῆς Ἐκκλησίας. Ἔχουμε τήν εὐλογία νά συμμετέχουμε στήν κοινότητα κάποιας ἐνορίας ἢ κάποιας μονῆς. Δέν εἴμαστε μόνοι. Δέν εἴμαστε ξένοι. Ἔχουμε ἀδελφία, ἔχουμε πατέρες, ἔχουμε φίλους καί συμπαραστάτες στήν περιπέτεια τῆς καθημερινότητας. Σ' αὐτή τήν ἐποχή τῆς ἀποξένωσης καί τῆς ἀπανθρωπιᾶς εἶναι παρήγορο καί

ἐλπιδοφόρο νά ἔχεις κοντά ἀνθρώπους πού σέ ἀφουγκράζονται καί θέλουν νά τρέξουν σ' ἐσένα στή λύπη καί στή χαρά.

Τό σημαντικότερο, ὅμως, εἶναι ὅτι ἐμεῖς, οἱ μαθητές τοῦ Χριστοῦ, τά ἀγαπημένα παιδιά τοῦ Θεοῦ Πατέρα ἔχουμε καί τόν δικό μας προσωπικό πνευματικό πατέρα. Δέν χρειάζεται νά ἔλθει κάποιος ἀπό τούς νεκρούς γιά νά μᾶς ἀποκαλύψει τό τί ἀκολουθεῖ μετά τόν τάφο. Ἔχουμε τόν πνευματικό μας, πού μᾶς ἀγαπάει ἀγνά καί καθαρά, πού μᾶς ὑποδέχεται μυστικά καί μέ ἀπόλυτη ἐχεμύθεια, πού μᾶς συμβουλεύει, χωρίς νά μᾶς δεσμεύει καί νά μᾶς καταπιέζει. Ὁ πνευματικός εἶναι τό μεγαλύτερο δῶρο τοῦ Θεοῦ. Εἶναι ἐκεῖνος πού σβήνει τίς ἐνοχές. Εἶναι αὐτός πού ἐπουλώνει τίς ἐσωτερικές πληγές. Εἶναι αὐτός πού χαράζει νέους δρόμους στά ἀδιέξοδα. Εἶναι αὐτός πού μᾶς δίνει τό μεγάλο σύνθημα ὅτι ἡ ἁμαρτία δέν μᾶς χωρίζει ἀπό τόν Θεό, διότι ὑπάρχει ἡ ἐξομολόγηση. Μᾶς διαβεβαιώνει ὅτι ὁ Θεός μᾶς ἀγαπάει, ὅσο χαμηλά καί νά πέσουμε. Μᾶς ἀγαπάει, ἐπειδή εἴμαστε παιδιά Του καί ὄχι

ἐπειδὴ εἵμαστε καλὰ παιδιά. Ὁ πνευματικός μᾶς βοηθάει νά χτίσουμε μία σχέση μέ τόν ἑαυτό μας χωρίς μειονεξίες, χωρίς ἀπωθημένα, χωρίς συμπλέγματα. Μᾶς δίνει τή δύναμη νά σηκώσουμε τίς δικές μας εὐθύνες. Νά μή ρίχνουμε τίς εὐθύνες τῶν λαθῶν στούς γονεῖς μας, στήν παιδική ἡλικία, στήν κακή κοινωνία, στούς φορεῖς καί στούς ἐκπροσώπους τους. Μόνον ἡ ἐπίγνωση φέρνει ἐλευθερία. Ἡ ἐλευθερία φέρνει τή δύναμη νά συνεχίσουμε δυναμικά καί χαρούμενα τόν ἀγώνα μας. Ὁ πνευματικός εἶναι τό αὐτί πού μᾶς ἀκούει, ἀκόμη καί ὅταν σιωπᾷ. Εἶναι ὁ ἄνθρωπος πού προσεύχεται γιά μᾶς, πού μᾶς μνημονεύει στή Θεία Λειτουργία, πού θά ἀπολογηθεῖ γιά μᾶς μπροστά στόν θρόνο τοῦ Θεοῦ. Ὁ πνευματικός εἶναι ὁ σύνδεσμος μέ τόν Θεό καί ὁ ὁδηγός μας στόν Παράδεισο.

Σήμερα, στήν ἀποκαλυπτική παραβολή τοῦ πλουσίου καί τοῦ Λαζάρου καταλαβαίνουμε πώς δέν εἵμαστε μόνοι. Ἔχουμε κι ἐμεῖς «Μωϋσέα καί τούς προφήτας». Ἔχουμε μάλιστα πολύ περισσότερα. Ἔχουμε ὁλόκληρη τήν Ἀγία Γραφή.

Ἔχουμε τόν Ἰησοῦ Χριστό. Ἔχουμε τήν Ἐκκλησία. Ἔχουμε τήν Ἱερή Παράδοση καί τό παράδειγμα τῶν Ἀγίων. Ἔχουμε τά λυτρωτικά μυστήρια. Πάνω ἀπ' ὅλα ἔχουμε τόν πνευματικό μας, πού εἶναι ὁ πατέρας, ὁ φίλος, ὁ ἀδελφός, ὁ συνοδοιπόρος μας στό μονοπάτι τοῦ Θεοῦ. Μήν τά ἀπεμπολήσουμε ὅλ' αὐτά. Μή ζητᾶμε τά θαύματα. Ἦδη ἔχουμε ἀμέτρητα θαύματα. Νά ἐπιδιώκουμε τή διδαχή μας ἀπό τόν πολύτιμο πνευματικό πλοῦτο πού μᾶς περιβάλλει. Νά ταπεινωνόμαστε, γιά νά δραπετεύουμε ἀπό τήν αὐτάρκεια καί τήν ἀδιαφορία, ὥστε νά μαθητεύουμε στήν ἀρετή καί στή θεογνωσία. Τότε θά κουρνιαξομε κι ἐμεῖς στούς κόλπους τοῦ Ἀβραάμ, ἐκεῖ ὅπου ὑπάρχει ἡ αἰώνια ἀνάπαυση καί χαρά. Ἀμήν.